

KOMÁROM és VIDÉKE

PÁRTONKIVÜLI FÜGGETLENSÉGI 48-as POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik: Vasárnap a kora reggeli órákban.

Előfizetési ár:

Egész évre helyben 4 korona vidéken 6 korona.
Fél évre " 2 " " 3 "
Negyed évre " 1 " " 1.50 "
Egyes szám ára 3 fillér.

Szerkesztőség: Klapka-tér 3. sz.

Kiadóhivatal: Baross-utca 6. sz.

Előfizetési és hirdetési díjakat a

kiadóhivatal veszi fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 15 szóig 1 korona.

Minden további szó 6 fillér. Nyilttéri közlemények garmond sora 30 petit sora 40 fillér.

Kéziratokat nem adunk vissza.

V. évfolyam.

10. szám.

Komárom, 1908. március hó 15.

Március indusa.

Dicső, szép nap, eljöttél ismét közibénk, elhozta magaddal, azt a csodás fényt, azt a vakító ragyogást, mellyel bevilágítsz egy országot és időtlen-időig kell, hogy tündökölj, ragyogj egünkön.

A legfenségesebb, a legértékesebb, a legnagyobb volt, amit nekünk adtál március 15-ike, az isteni szabadságot, az emberek, a gondolatok, az írás szabadságát...

És független, szabad nemzet lett a magyar, lánglelkű fiai, élükön Petőfi Sándorral kivívták a mennyei ajándékot.

A békjok, rabláncok letördeltek, a lelkek felszabadultak a nehéz bilincsek alól, a szívek fennen doboghattak, a szemek ragyoghattak és a gondolat szabadon repülhetett.

Megvolt a sajtószabadság! Esmék, gondolatok nem maradtak elrejtve, elfojtva, meghalva a szívek legmélyén, felszínre kerülhettek és a toll szárnyán, a sajtó útján száguldhattak.

Ezt az utódot megbecsülték, elődeik ezen nagybecsű hagyományát, ápolták, dédelgették ezt a napot, a sokszor veszélyben forgott március

indusát, vívmány ez. Meg kellett küzdenie érte, hogy továbbra is csorbitatlanul fennálljon a nemzet és a sajtó szabadsága.

A gyönyörű évfordulók az egész nemzet ünnepel, ünnepli a fényes nap csodás vívmányait, ünnepli a halhatatlan szellemeket, kik egy nap alatt kivívták azt, amit évtizedeken át nem sikerült kivívni. Megszerezték a sajtószabadságot, nemzetünk legfőbb kincsét.

Az egész nemzet ünnepel. Mert ez a nap szent nap. Ez a nap ünnepek ünnepe nekünk. Igaz áhitattal, a lelkesedés őszinte érzésével ünnepeljünk. Ápoljuk szívünkben lelkünkben a szabadság gondolatát, oltjuk utódaink lelkületébe is ennek hatalmas szeretetét, mert nem lehet tudni, jön idő, mikor egyetlen Igerősebb fegyverünket kicsavarni akarják kezünk közül — mint ahogy kísérlet tétetett erre a múltban is, és nekünk vértézve kell lennünk ilyen kísérletek, támadások ellen. Ha kell megoltalmazni tudjuk március 15-ének vívmányait, ha kell, hittel, önbizalommal, elszántsággal és lelkesedéssel megóvni tudjuk a szabadságunkat, legerősebb bástyánkat.

Petőfi halhatatlan szelleme vezessen, vezéreljen bennünket és egész lényünkben éljen, lobogjon, tüzeljen március indusának gyönyörű vívmánya, az isteni szabadság.

A betegsegélyző törvény hibái.

Tagadhatatlanul sok jogos panasz merült fel a régi betegsegélyző törvény rendszer ellen. Nem volt igazságos a régi rendszer, mert egyoldalú volt és csak az ipari és kereskedelmi foglalkozást sújtotta olyan terhekkel, melynek viselésére még külön is kötelezték a külön betegápolási adó megfizetésével. A régi intézkedés tehát egy rókáról két bört nyuzott. Csak a kereseti adó alá eső polgárokat sújtotta, akik az önhibájukból munkaképtelenné vált alkalmazottaik megélhetéséhez a betegpénztári illetékek egyharmadával voltak kénytelenek hozzájárulni, míg a nem iparos, a nem kereskedő, alkalmazottainak megbetegedése esetében, mindenféle anyagi tehermentes volt és a betegsegélyző pénztárhoz járulni nem volt köteles.

Ugyanezen hibát látjuk az új rendszerben is, most is csak az ipari foglalkozásukat sújtják, még pedig az eddiginél nagyobb terhekkel.

Ebben a roszban végleg megnyugodni nem lehet. Méltánytalan dolog és csak állumanizmus, hogy míg a régi rendszer szerint a munkaadó a munkás betegsegélyzési járulékaiknak egyharmadát fizette csak, most az

„Komárom és Vidéke” tárcája.

A CSÓK.

Írta: Kemény Simon.

Mindketten a Terpsihore-színház körútszámban táncoltak és énekeltek, a rendezői lelemény mindig úgy hozta magával, hogy három éve mindig egymásmellé kerültek, az öltözöjük is közös volt és gyűlöltek egymást kegyetlenül, engesztelhetetlenül. Valami kis verseny toalett versengésből indult ki a dolog és utóbb annyira megnőtt, hogy teljesen hatalmába kerítette őket. Nem tudtak egyébre gondolni, mint egymásra, nem volt egyéb vágyuk, mint hogy egymást bosszantsák. Ha egyik valami szépet látott, csak azért gyönyörködött benne, mert tudta, hogy a másik ezt nem teheti. Ha valamelyik jó gyümölcsbe harapott, gyönyörűségének nagyobb felét adta meg, hogy ime itt van most az ő tulajdonában valami, amit a másik soha, semmi körülmények között nem kaphat meg. Apró jelentéktelen kellemességei és örömei az életnek ezen az alapon óriásiakká nőttek s Margit és Lenke, mint két gyönyörű ragadozó, a percek legszerényebb virágocskáit

is leszakasztották s elraktározták gyűjöltekük muzeumában.

Körülvették pokollá vált mindenkinek az élete. Az öltöztető asszonyoké, a színházi szabóé és főleg azé a két dzsentlemené, aki a két leány anyagi létének szilárd alapját képezte. Rettenetes cári önkénykedést gyakorolt Terpsihore két papnője, e két úron, akik végül azt vették észre, hogy a lányok őket is behajtották az esztelen versenybe, a melynek láza veleragadta őket. És oly napon mikor Margit automobilja elütött egy öreg embert és az újságok foglalkoztak az esettel, Lenke haját tépve kérte, követelte a barátjától, hogy ő viszont két embert gázoljon agyon s közben vörösre sirta szemét s a bőségesen ömlő könnyek kimarták arcának hófehérségét s szép orrát. Egy közép-kori véres fantáziától duzzadó cselszövény útján valóban be is csempészte Lenke barátja az újságokba dupla elgázolásról szóló hírt. Hanem ekkor úgy érezte a kitűnő férfiú, hogy a mérték betellett s egy szép napon beállított Margit barátjához s így szólt hozzá:

— Uram, mi mind a ketten derék, tisztességes uriemberek vagyunk, jó sorsra méltóak, nem érdemeljük meg, hogy e két

leány oldalán pokol legyen az életünk. Fogjunk kezét uram s igérjük meg egymásnak, hogy barátaink eszeveszett kívánságait nem teljesítjük ezután.

Margit lovagja meghatottan szorította meg Lenke anyagi alapjának jobbát s valami esküfélét rebegett. És ettől fogva csakugyan a két dzsentlemen helyzete javult, de a leányok bizonyos tehetetlenség érzése alatt még jobban gyűlöltek.

Ekkor történt, hogy egy új operettben egy kis szerepet kapott a két leány. Görög szerelmes párt játszottak s a második felvonásban hosszan össze kell csokolóznok. A beavatottak — s istenem egy operett-színház ügyeibe az egész világ be van avatva, a beavatottak, mondom izgatottan várták a bemutató estéjét, hogy a pikáns látványban gyönyörködjenek. A primadonna egy hosszú, puha szőnyeges kereveten feküdt, lehanyalt kezében aranyserleget szorongatott, körötte haldokló rózsák lehelték ki illatos lelküket s felülről bizonyos időközönként virágok hullottak alá. Köröskörül egymáshoz szorulva szerelmes párok álltak, ültek és feküdtek s a nők görög ruhái szabadon hagyták a karokat, kebleket s hátakat. A levegő forró

uj rendszer szerint a munkaadóknak ugyanannyit kell fizetniök a betegsegélyző pénztárba, mint amennyit a segédektől szed az állam.

A segédek, munkások, ipari alkalmazottaknak minősített egyének, ha rá szorulnak — kapnak legalább valamit a betegpénztárból a munkaadók nagy anyagi áldozatokra kényszerítve, csak folytonos zaklatást várhatnak ezen állami gondnokság szülte nemes intézménytől, de segélyt nem.

Volnának legalább igazságosak a járulékok kivetései! De még ebben is igazságtalan, a pénztári új törvény 25 §-a szerint ugyanis a biztosított tagok járuléka az átlagos — tessék jól megérteni, az átlagos — napibér 2⁹/₁₀-nál kevesebb és 4 %-nál több nem lehet. Ha a megállapított százalék nem mutatkoznék elegendőnek, úgy az a maximumig tellegbíthető, ami bizonyára meg is történik, ha a megállapított soknak bizonyulna, akkor az lejjebb szállítható — ami sohasem fog megtörténi.

Maradjunk tehát egyelőre a megállapított 3%-nál.

Értem, de semmi esetre sem helyeselehető az, hogy minden egész vagy megkezdett korona után napi 3 fillér számítandó. Ezen intézkedés mentéségül azzal lehetne érvelni, hogy így az ügykezelés nyer egyszerűsítést, mert ha számfejtésekkel a törvény szelleme szerint akarunk foglalkozni, külön számfejtőket, az eddigieknél is több hivatalnokot kellene alkalmazni, tehát amit a réven nyernénk, elveszíténénk a vámon s a pénztár helyzete mégsem javulna, míg így ha törvénytelenül, határozottan szabálytalanul is a több fizetés a pénztár előnyére válik, mert többet vesz be mint amennyit szabadna, és feleslegessé válik egy két számfejtő.

Mindamellet nem lehet, nem szabad az ipari osztályba sorozott és a pénztárhoz kötelezett adozó polgárságnak megnyugodni abban, hogy akkor, amikor a törvény határozottan és félremagyarázhatatlanul átlagos napibérről intézkedik, a pénztár ezen intézkedés dacára oly járulékszámítási táblázatot állított össze, amely minden nagyobb iparvállalatot és így aránylag a kisebb iparosokat is — hallatlan módon megsarcol.

Maga a pénztári járulék-szedési megállapodás is tisztán kimondja, hogy minden egész, vagy megkezdett korona napibér után napi 3 fillér számítandó.

S ha már elfogadjuk is — ami szintén nem helyes — az I—IV, táblázatos tételt, abszurdum 7 munkanapot számítani, mert a munkás, ha hétközi ünnep nincs, nem 7,

hanem csak 6 napig dolgozik és tekintettel arra, hogy az évben csak 300 munkanap van, a munkaadó és a munkástól egyaránt 66 napot fizetve vesz a pénztár jogtalanul kisebb-nagyobb összegekben.

Ha átlagról van szó, mint ahogyan ezt a törvény megállapítja, úgy például egy munkásnak, akinek napibére 110 fillér, 6 napra 6 korona 60 fillér, ugy ennek a munkanapok utáni hozzájárulása a törvény értelmében nem a pénztár által követelt 42 fillér hanem 21 fillér lehet.

Az V. osztályban már nem is koronáznak, itt már keresnek egy ugynevezett középutat, 5 koronát vesznek számításba. De feltéve, hogy a munkásnak napibére 4.20 f. ami egy hétre, vagyis hat kereseti (munka) napra 25.20 f. illetve kikérekítve koronákra 26 K-t tenne ki, ami után a hozzájárulás csak 78 és nem 105 fillér lehet. Ez egy évben 52-szer véve a 27 filléri különbözet 14 K. 4 fillér. már csak 10 munkánál 140 K. 40 fill. évi, a törvény intencióinak meg nem felelő, tehát jogtalan díjat szed a pénztár.

Az idézett törvény 25 §-a határozottan azért használta az „általános napibér” kifejezést, hogy efféle félremagyarázásoknak eleje vetessék és valószínűleg a törvényalkotók részéről is ismert, nem irigylendő helyzete az iparosnak még jobban meg ne nehezsítsék.

A törvény csodabogár-intézkedéseinek koronája azonban azon kijelentése a „Tudnivalóknak”, hogy „minden alkalmazott, ha valamely héten csak egy napig volt is alkalmazásban, a járulékot az egész hétre tartozik megfizetni”.

Ma már hogy lehet egy jogállamban ilyesmit határozottá emelni, azt már igazán nem érthetjük. De még nagyobb kérdés előttünk az, hogy hogyan lehet egy ilyen határozatot az állam részéről jóváhagyni. Vajjon azt a szegény dijnokot, aki önhibáján kívül szolgálatát kénytelen elhagyni, mondjuk a hónapnak 16-ik napján, ugyan az állam kifizeti-e egész hónapra? Tehát amit ő meg nem tesz, azt követeli az államfenntartók egy nagy zömétől azért, hogy az államnak nagyobb haszna legyen.

Nem, ilyesmit tenni nem szabad, de még kevésbé lehet meglőni ezt az amugy is békóba vert iparos osztálynak.

Meg kell indítani a lépéseket Komáromban úgy, mint az ország minden részében és kérelmezni illetékes helyen, hogy ezen jogtalanúságot ne csak hogy beszüntessék, hanem ahol törvénytársak előfordultak, azok minél előbb jóvátéssenek.

Városi közgyűlés.

Komárom, 1908. márc. II.

Szerdán volt a nemes város közgyűlése. Az idő valóban tavaszi, eső, utánna egykis napsütés, aztán megint borulat.

Nehezen gyülekeznek a város atyái, nem csoda, sem az idő sem a tárgysorozat nem olyan, hogy vonzást gyakorolna. A hangulat nyomott, csupán két névszerinti szavazás élénkíti fel egy kis időre. A városi állatorvos kérelme hullámokat csap. Megy az érvelés innen is, onnan is, mellette és ellene, míg végre az elnöklő főispán szavazást rendel, melyből a tanácsi javaslat lából ki győztesen. Egyébként simán megy minden. A tanács javaslata hol elfogadva, hol meg szavazva. Részletes tudósításunk a következő.

Kálmán Rudolf főispán elfoglalván az einöki széket, az ülést kevésel három után megnyitja.

Gaál tanácsnok előadó emelkedik fel s a tárgysorozat első pontjaként előadja a m. kir. Belügyminister rendeletét néhai Neuhauser Izraelné 2 rendbeli alapítványa tárgyában melyet a közgyűlés a tanácsi javaslat folytán tudomásul vesz.

Tudomásul veszi továbbá a pénzügyminister rendeletét a város mult évi államségelye tárgyában.

Névszerinti szavazással egyhangulag tudomásul veszi, illetve jóváhagyja a téli kikötő tápcsatornájának létesítéséhez szükséges terület megszerzése iránt kötött adásvételi szerződést.

Ugyancsak névszerinti szavazással felhatalmazást ad a molnár ipartársulattal kötendő csereszterződés ügyében.

Elfogadja a jogügyi bizottság javaslatát a rendőrök nyugdíjszabályzat módosítása tárgyában, valamint ugyanannak javaslatát Schächter Sándor építési határvonalának megállapítása tárgyában.

Tudomásul vette továbbá a rkapitány jelentését a szegényügyre vonatkozólag, ugy-szintén a tanács javaslatát a fogyasztási adó ellenőrző bizottság javaslata tárgyában.

volt és illatos, egy bekövetkezendő izgalom percétől terhes s amint a női karok, vállak összeértek, buja villamos áram futott át a sorokon. A zenekar tompán játszott egy dalt. A hegedők hangjai, mint izzó fehér lángocskák lobogtak, amelyeken néha úgy futott át a flóta érzéki, rekedtes hangja, mint a vakító aranykigyó. A hárfá pengései, ezüstlemezeire hullatott gyöngyök valóra emlékeztettek s a cselló a beteljesedett szerelem elhaló, fájdalmas hangjait hallatta, amint siratják a gyönyörtü sóvárgásokat s az éjszakák boldond vágyakozásait, melyeket elrabolt a beteljesedés. A primadonna pedig ezekben a hangokba el-csukló, érzéki halk sikongatásai-fűzte bele.

Szinpadon s nézőtérén mindenki reszketett s életöknek legszebb pillanatai virágoztak ki az emberek agyában. Az egymás mellett ülő férfiak és nők keze önkénytelenül egymásba csuszott. És ekkor kellett öntudatlanul

lázban egymásra borulnia a két leánynak. A nézők szeme csillogott, s a két leány, mintha magikus álomban lett volna, szinte egymáshoz vonaglott. A barnának arca tüzelt, hosszú szempillája lecsukódott, széles ajka kinyílt, mint a rózsa s vonásai valami kimondhatatlan boldog mosolyba igazódtak. A szőke ametiszt — szemei félig látszottak s átható lángokat löveltek. Keskeny ajkai látták engedték hófehér fogsora, s az arcon, amelyet csodásan finom hajkorona fedett, valami mély fájdalom fénye ömlött el.

Igy tapadtak össze. Fehér kezük egymás vállán nyugodott. Ajkukon ott égett a csók, mint tüzes nap, kábító forróságot szórva szerte, míg a zenekar bűpös hangjai szitották a lángot. A színházon borzongó vonaglász futott át, a térdek reszkettek, a szemek lecsukódtak, itt-ott a boldogság könnyei virágoztak a pillák alól, s a csók még egyre tartott a szinpadon. A két leány semmirel

nem tudott, közöttük minden elsülyedt, s egy hatalmas lángoszlopban egyesültek. A rendező künn toporzékolott, a zenekar már harmadszor kezdte a dalt s valaki a karzaton a mély buja csendben tapsolni kezdett. Az a lány megtörte a varázslatot. A szőke leány feje megrándult, karja lecsúszott a másik hátáról, s öntudathoz kapott. Szeme kinyílt s tekintete az első sorban ülő barátjára esett. Ajkán ott izott még a másik leány öntudatlan esókos ajka, de ő már józan volt. Ekkor felvilant gonoszán tekintte s a másik pillanatban Margit éles sikoltása vergődött a felzaklatott csendben s véres ajakkal bukott hátra. A szőke leány fehér fogai keresztül fűrődtek az ajkain. A függöny hirtelen legördült s nagy zúgás, kiabálás viharzott a levegőben, ahol néhány pillanat előtt még egy csodálatos, beteges csók szórta szét megrontó sugarait.

Nyomtatványokat a legjutángosabb árak mellett készít a **Szt.-bászoló** könyvnyomda Komárom.

Makkos Mihály és társai kérvényét a Kovács-utcai vízcső lefektetése tárgyában magáévá teszi s e célra 4629 koronát előirányoz s a hálózatnak azonnal való lefektetését elrendeli.

Özv. Fogthüty Dénesné kérelmét adóhátralékának részletfizetési kért való törlesztésére havi 20 korona fizetéssel engedélyt ad.

A városi állatorvos kérelmét a szemledíjak megállapítása iránt akként intézte el, hogy a vidékről hozott vágott hús szemledíjjáért 1 korona 20 fillér, a helybeli de időn túl való vágatások szemle díjjáért pedig 1 korona 60 fillér fizetendő.

Kecskés István polg. fiúiskolai tanárnak az I. ötödéves korpótlék folyósítását megadta.

Szenreid Imre és Szegedi Sándor községi iskolai tanítókat a IV. fizetési osztályból a III. helyezte át.

A gazdasági bizottság javaslatát egy második kertész alkalmazása iránt indokulatlansága miatt elutasította.

Végül hogy jószívűséget is gyakoroljon a bika pásztor fizetését évi 40 azaz negyven koronával emelte, adván nem adakozása mellé egy szüret is s higgyük, hogy most már boldog a borjúk apjainak őrzője.

Hadakozó kereskedelem.

Uton utfélen találkozunk az elégedetlenség nyomaival, melyet kormányrendszerünk keres-ellenes politikája kelt a kereskedővilágban. Ez az elégedetlenség kifejezésre jutott az OMKE legutóbbi választmányi ülésén, amelyen több szonok hangoztatta a kereskedők erélyes védekezésének szükségét a rájuk nézve veszedelmes kormányzati szemmel szemten. A magyar kereskedő világra nézve is, ugylátszik, végképpen elmúlt az oppurtunista megalkuvás és beletörődés ideje. A játék kezd már erősen a zsebére menni.

Addig, amíg az agráriusok előnyomulása a politikában és társadalmi életben inkább csak elvi alapon mozgott, a kereskedők indifferens magatartása még megérhető volt, bár az előnyomulás során egyenlő fontos pozíció veszett el a kereskedelemre nézve; így például az örlési forgalom eltörlése, az egész agrár védővamos kereskedelmi politika, a mai kereskedő-ellenes irányzat előfutárul tekintendő.

Most azonban, hogy az antikommerciális irányzat hova tovább főszempontjává kezd válni az államhatalom működésének, a nyugodt szemlélődés és békettörés ideje elmúlt és bekövetkezett az erélyes védekezés és esetleg a kemény támadás időszaka. Minden kereskedő a saját viszonyaiban megérzi az adóterhek terbe vett megnövelését a rettenetes drágaságot, a lakbér mérhetetlen felszólását, a közigazgatási, rendőri, pénzügyi és bírói hatóságok zaklatását. Az akaoémikus polémiák és langyos diszkussziók helyébe tiltakozás és a támadások kimelotlen visszaverése lép és erre a harcra fel kell sorakoznia az egész magyar kereskedelemnek.

A kereskedők érdekképviseletét a küzdelemnek mindmegannyi a haesregeivé válnak, melyek a politikai és társadalmi élet minden megnyilatkozásánál kötnések a harci harsonát megfújni. Amikor az egész gazdasági politika a kereskedő bőrre megy, nem mondhatjuk továbbra is, hogy a kereskedő és a kereskedelmi érdekképviselet ne politikáljon, mert hiszen minden gazdasági irányu megnyilatkozás egyuttal politikai lépéssé válik. A türelmes, derűs, békés hangulatu magyar kereskedelem kora lejárt, és elkövetkezett helyett a tüzes, harcra kész mérkőző kereskedelem ideje.

A jelzálog-kölcsönület helyzete.

Az a nagy változás, amely ez év eleje óta a pénzpiacra végbement, a „Magyar Pénzügy“ jelentése szerint, a jelzálogület terén is érezteti hatását. Amíg az elmúlt évben a záloglevél-intézetek, majdnem kivétel nélkül, kénytelenek voltak elzárkózni új kölcsönügylet tárgyalása elől, most már szívesen fogadják a beadványokat és így a régóta pangó tizletág is lassanként fellendül. A viszonyoknak ezt az örvendetes változást az a körülmény okozza, hogy a közönség — különösen Ausztriában — ismét érdeklődni kezd a magyar záloglevelek iránt, olyannyira, hogy egyik elsőrangú intézetünknek, ez év eleje óta, egyedül Ausztriában — mintegy tíz millió korona cimletet sikerült elhelyeznie. Jellemző e tekintetben hogy a közönség előszeretettel vásárolja a 4%-os papirokat, amelyek most igen előnyös árfolyamon — átlag 93% mellett szerezhetőek be. Ez mintegy 4.3%-os kamatozásnak felel meg, emellett pedig az értékpapirtulajdonosnak még jelentékeny árfolyam nyereségre is van kilátása, mert a pénzügyviszonyok további javulása szükségképen maga után fogja vonni a fix kamatozású papírok árfolyamának emelkedését. Az árfolyamoknak fokozatos emelkedése végeredményben a kölcsönkereső közönségnek válik javára, mert a jelzálogkölcsönöknek feltételei csak akkor lesznek valóban előnyösek, ha a záloglevelek elszámolásánál előálló tökevesztés, mely ma még elég jelentékeny, minimuma redukálódik. A pénzpiac helyzetének javulása a községi kölcsönület terén is rég nem tapasztalt élénkséget keltett. Az elmúlt években ez az üzletág, éppogy, mint a jelzálogkölcsön-ület, szintén teljesen el volt hanyagolva. A városok, községek és megyék hiába kopogtattak a legelőkelőbb pénzintézetek kapuin, csak azt az udvarias biztatást kapták, halasszák el a kölcsön felvételét a kedvezőbb pénzügyviszonyok beálltáig. Az ily módon előjegyzésbe vett községi kölcsönök összege a fővárosi pénzintézeteknél megközelíti a 100 millió koronát. Rendkívüli feladat vár tehát, pénzintézeteinkre e nagy községi hitel-igények kielégítése tekintetben és ha ezt a jelentékeny kölcsönanyagot sikerülni fog realizálni, ugy ennek az ipar és a kereskedelem is nagy hasznát fogja venni, mert a községi kölcsönök főképp beruházások céljaira szolgálnak.

H i r e k.

Felhívás előfizetésre.

A Komárom és Vidéke az új évvel V. évfolyamába lépett. Megerősödvé hazafias lelkesedéssel és meg nem félemlithető bátorsággal s becsülettel folytatja azt a munkát a melyet ezelőtt 5 évvel megkezdett. Nem nagy hangú kijelentésekre, hanem tettekre hivatkozhatunk. A Komárom és Vidékének nincs szüksége arra, hogy rámutasson ama munkálkodásra, melyet a függetlenségi eszmék diadalra juttatása, közügyeink javítása, a hazafias érzés ébrentartása érdekében ernyedetlen kitarással önzetlenül, csupán a közjó előmozdításáért folytatott. Lapunk a független sajtó hivatásához képest örködött a közügyek tisztasága felett. Nyilvánosságra hozta a visszaéléseket, egyszersmind méltányolta a közhasznú törekvéseket. De erőnk megacézolozta, lelkesedésünket fokozta az, hogy hazafias közönségünk mindezeket a Komárom és Vidékétől várta a multban

s várja a jövőben. Ez buzdít bennünket, hogy lankadatlan erővel folytassuk az egészséges közélet fejlesztésére, a nép jólétére s vármegyénk és városunk lakosságának boldogulására irányuló munkánkat. Midőn őszinte örömmel mondunk tehát ez alkalommal köszönetet a város és vármegye hazafias közönségének azon támogatásáért, melylyel lapunkat körülvette, kérjük, hogy bennünket lelkes támogatásában részesíteni sziveskedjék.

Előfizetési árak:

Egész évre helyben	4 K	vidéken	6 K.
Fél évre	2	„	3
Negyed évre	1	„	1.50 K

Hazafias tisztelettel
a „Komárom és Vidéke“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

MÁRCIUS 15-ÉN.

A gyáva hízegés ám ünnepelejen
Hazug törvénnyel diktált más napot,
Még nem halt meg, még él bennünk a szellem,
Mely akkor minden keblet áthatott.
Hadd lessék ők a Bálvány arculatját,
Mi Rád tekintünk felkelő szabadság!
S téged ünneplünk, ki azt felhozád,
Csak téged Márciusnak Idusát.

Tavasz volt akkor nemesak a beregben,
A szivekben fakadt bü és varázs,
Tavasz volt akkor, égi szent jelekben
Adott magáról hirt az ujhodás;
S mint a menydörgés tisztító haragja,
„Igát viseltünk, ám de esküszünk,
Hogy rabok többé soha nem leszünk!“

Te voltál nép, mely új életre keltél,
Te rajtad áradt szét a kikelet,
Nem a hegy számolyánál térdepeltél,
De büszkén felemelted fejedet.
Nem lested, félted föld gőgös hatalmát,
Rád ündölkölt az égi szent szabadság,
S magad voltál hatalmas, büszke, bátor,
Vezetve ünszivadnak csillagától.

Ahogy szavad harsogva felviharzott,
S ahogy megdobban lábaid szilaján,
Mit zsarnokod elrablott és elorzott,
Mind visszaszerzed egy dicső napon.
A zászlók lengtek, lágyultak az orcák,
Magyarrá lett újra Magyarország
S kit eddig ám senyvesztett az iga,
Szabad e honnak minden há fia.

Nem mástól kaptad és ezt ne feledd el,
Másnak köszönni semmit nincs okod,
Hisz védned kellett vérző sebekkel
A visszavett ősi szent jogot.
Ezért vívtad szabadság szent csatáit,
Ezt elrabolni törd reád a másik,
Ezért hullott könny s vér irtóztató,
Ezért lett tizenhárom biót.

Lengjen zászlód, nem annak tisztelegve,
Kinek nem ünnepe a te ünneped,
A régi láng gyulladjon fel szivedbe,
Tudván, hogy itt jog és erő tied.
Ezt ne feledd el és ne hódolj másnak,
Érezd magad a régi óriásnak,
Kinek játék széttörni a láncokat
S ünnepre kelvén, ünneped magad.

*Ragyogva diésőséges sugarától,
Dicsőre szoltár keljen ajkadon,
Te vagy a nép, a nagy, büszke, bátor,
Tied az ország és a hatalom!
Menydörgés szava száll még haragodban,
Villám ereje lakozik karodban,
Szabadságot megvédni hős terén,
Ezt harsogja Márciusnak Indusa.*

Incédi László

— **Előleptetések a bíróság körében.** A hivatalos közlöny pénteki számában olvastuk, hogy az igazságügyi miniszter Kéver Lajos, Papp Elemér, Strausz Sándor, Gergely József, Süvegh János, törvényszéki bírót, Szanka György és Kaszner Miklós járásbírókat továbbá, Bárdos Géza, Dr. Révfy Zoltán és Dr. Biró Kálmán ügyészeket, a VIII. fizetési osztályból a VII. fizetési osztálya helyezte át. Weszelóvszky János, Benes Sándor, Dr. Zvenics Antal, Dr. Gefert Elek, Dr. Deutsch Frigyes, Dr. Ipovitz Károly, Dr. Kathona Sándor Dr. Zamborszky Lajos, Dr. Surgóth Gyula és Dr. Szabó Tivadar, albirókat, járás bírókká, Dr. Csajághy Károly és Gyalóky Sándor alügyészeket, ügyészekké nevezte ki.

— **Hogy állítják ki a szegénységi bizonyítványt.** Bizony egyszerűen, tessék csak megnézni minden utca sarkot vagy üzletet, ki van ott függesztve igen szépen. A komáromi függetlenségi kör adta ki, legalább az aláírás azé. Március idusának megtartására buzdítja a felhívó plakátban a polgártársakat, egyben elsirja azonban, hogy baj is van.

Baj van, mert a plakát szerint a nemzeti közélet hajója épp a jelenben kétség és bizonytalanság hullámai közt vergődik.

Panaszkodik, hogy a nemzet választott vezetői tanácstanul állnak a kormány mellett (t. i. a hajó kormányja mellett) s nem tudnak megállapodásra jutni.

Ugyan mi felett? mi felett nem tudnak megállapodásra jutni a vezetők?

A kvóta felett, oh kérem azt már el is felejtettünk. Talán a katona kérdés felett? azt is bevettük már.

Hát mi lehet az. Ahá a házszabály-revizió, no attól meg éppen nem félünk jó lesz az, hisz *Tisza csinálta.*

Mi van még hátra talán újabb terhek a nemzet nyakára? ezen nincs megegyezés? ez elhíhető.

Talán ezért kellene hát a megállapodás. Szerencse hogy tanácstanulok a kormányzásba. A kormány pedig fufangos jószág, hamar elpeckeli magától azt ki hozzá nem ért.

Szegény hajó sajnálak. Hát nincsenek jó kormányosaid? s ezt nekik tudni kell, ime itt a plakát meg nagybetűvel hirdeti. Bizony, bizony elér végzeted még neki vágódsz egy szírtnek, elmerültsz s szilánkjaid örökre elnyeli a zúgó tenger.

— **Új segédlelkész.** Tóth Kálmán komáromi ev. ref. segédlelkésznek Nagykeszire történt lelkesszé megválasztása folytán a megüresedett segédlelkézszi állásra Németh József tatai segédlelkész neveztetett ki.

— **Eljegyzés.** Ehrenfeld Dezső, e hó 14-én tartotta eljegyzését Wohlberg Malvin kisasszonnyal Sátoralja Ujhelyen. Az őszinte és igaz szerelem szöte frigyhez mi is szívből gratulálunk.

— **Házasság.** Kruzik József számvivő altiszt e hó 7-én esküdött örök hűséget Szénásy Gizellának. Szénásy András polgártársunk szép leányának.

— **Egyhavi közigazgatás.** Komárom-vármegye közigazgatási bizottsága folyó évi március hó 10-én kedden tartotta rendes havi közgyűlését Kálmán Rudolf főispán úr ó Méltósága elnöklése alatt.

— **Közgyűlés.** Az iparos ifjuság önképző egyesület március 17-én este 8 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Nádor-utcai egyület helyiségében.

— **Államsegélyek.** A közoktatásügyi miniszter a tatatóvárosi iparos és kereskedő tanonciskolának 700 korona, a Kisbéri iparos tanonciskolának 700 korona államsegélyt engedélyezett.

— **Elhalálozás.** Tóth Kálmán Gúta község jegyzője hosszas betegség folytán elhalt.

— **Szeretevendőség.** A ref. ifj. egyesület e hó 15-én este hat órakor a collegium nagytermében szeretetvendégséget tart, melyre ez uton is meghívja az egyház tagjait és az érdeklődő közönséget a szeretet vendégség rendezésére.

— **A komáromi iparostanonciskola igazgatója.** Sipos Elek a komáromi iparostanonciskola igazgatója ez állásáról lemondott. Helyébe Kecskés István polgári iskolai tanárt választották meg.

— **Matiné.** A Komáromi Iparos Ifjuság Önképző Egyesülete által a magyar szabadság nagy napjának hatvanadik évfordulója ünnepelésére 1908. évi március 15-én vasárnap, d. e 11 órakor Nádor-utcai saját helyiségében (Ipartestületi ház) rendezendő hazafias matiné tart a következő műsossal: 1. Hymnus. Éneklik a jelenlevők. 2. Ünnepi megnyitó. Tartja Fülöp Zsigmond e. elnök. 3. Talpra magyar! Petőfi Sándortól. Szavalja Telepi József e. t. 4. Lavottha János: Magyar kesergő. Hegedűn előadja Gaál Antal, cimbalmon kíséri Leszenszky Lajos. 5. A márciusi ifjak. Felolvasás, irta és felolvassa: Grüber Lőrinc e. t. 6. Káldy Gyula: Rákóczi korabeli kuruc dalok. a) Kesereg a holló. b) Czinka Panna. Énekli Farkas Béla e. tag, cimbalmon kíséri Leszenszky Lajos. 7. Március alkalmi óda. Irtta és szavalja: Tuba Károly. 8. Szózat. Éneklik a jelenlevők. Szíves adományokat az egyesület köszönettel fogad.

— **Egy étlap.** Komárom város tisztikara Katz Lajos tanácsnok, polgármester-helyettes vezetése alatt hétfőn tisztelgett Domány János polgármesternél, kérvén őt fizetésük rendezésére, illetve egy fizetésrendezés tervezetnek a közgyűlés elé való terjesztésére. A polgármester válaszában kifejtette, hogy ő tisztviselői helyzetét szíven viseli, belátja azok rossz helyzetét s ígéretet tesz, hogy a fizetésrendezési tervezet mielőbbi végrehajtására, addig is kéri tisztársai türelmét. A helyzet könnyítésére ajánlja, hogy mivel a ruházat drága, járjanak szeretete burkában. Elemezzék magukat a jövő levesével, az ígéret főzelékével, a remény sültjével és a hivatal lépé-nyével.

A tisztviselők a böles tanácsot megköszönve, távoztak szeretett főnöküktől, s most már boldogan várják a jövőjüket.

— **Szinielőadás.** A komáromi kath. legényegylet március idusának ünnepelésére szinielőadást rendez. Szinre kerül Erdőssy Károly Rákócyról című hazafias színműve. Az előadás iránt általános érdeklődés van városunkban, amely az egyület helyiségében délután 5 órakor veszi kezdetét.

— **A vidéki rendőrség államosítása.** Kolozsvár város törvényhatósági bizottsága egyhangu határozattal kimondta, hogy a városi rendőrségnek államosítása iránt a belügyi kormányhoz és a törvényhozáshoz följelentést intéz. A közgyűlés határozatát az évek hosszu során át tapasztalt szociálista mozgalmak, a szociálisták által a személy és vagyonbiztonság ellen intézett merényletek érelték meg, melyek a városi polgárság személy és vagyonbiztonságát lépten nyomon veszélyeztették. A város már több ízben megpróbálkozott tetemes pénzáldozat árán, hogy újra szervezze a rendőrséget, de ezek a próbálkozások nem jártak eredménnyel s a rendőrség most sem tud eleget tenni. Az érdekes átiratot valamennyi vidéki városnak megküldik, hogy hasonló felirattal támogatásuk az ügyet a kormányhoz.

— **A gyógyszeres drágulása.** Az általános drágasághoz s a vele járó sanyalódáshoz nyomothoz még csak egy hiányzott, hogy

dást okozzon, mint eddig. Nem elég ezután, hogy az ember beteg, keresete nincs, hanem ha megakar gyógyulni, hát jó busásan kell költenie. Már hetek óta kísértget a gyógyszeres drágulásának híre. Tegnap aztán valóra vált. A belügyminiszter tegnap bocsátotta ki azt a rendeletét, mellyel megengedi a gyógyszerek és a gyógyszeres üvegek árának emelését.

— **Sajtóvétség nem dehonoztató.** Konkrét esetből kifolyólag érdekes elvi jelentőségű határozatot hozott Győr váoos tanácsa. Kimondta, hogy a sajtóvétség nem dehonoztató és annak magaviselete, kit csupán sajtóvétségért büntettek, vagyon-erkölcsi bizonyítványban nem kifogásolható. Az érdekes elvi jelentőségű határozat alapjául egy föllebbezés szolgált. A rendőrkapitány ugyanis valakiről úgy adott ki vagyon-erkölcsi bizonyítványt, hogy magaviseletét kifogásolta, pedig az illető csupán sajtóvétségért volt büntetve. Ezt az eljárást az illető magára nézve sérelmesnek találta és a tanácshoz föllebbezett. A tanács magáévá tette a föllebbezés érveit és utasította a rendőrkapitányt, hogy a vagyon-erkölcsi bizonyítványt helyesbítve, a magaviselet rovatba a kifogástalant vezesse be, mert sajtóvétség nem dehonoztató.

— **Honvédtisztek jutalmazása.** A m. kir. Honvédelmi miniszter a 13-ik honvéd gyalogezred Tóvároson székelő 4 zászlóalj altiszteinek megjutalmazása céljából a Gróf Károlyi István és neje baró Orcsy Mária fele alapítványból 420 koronát utalványozott.

— **Női iparfelügyelők.** Az új ipartörvénytervezet keretében az iparfelügyelői intézmény ugyancsak alapos reformokra alá kerül. Ujítás, hogy a munkásokra vonatkozó védelmi intézkedések végrehajtásának ellenőrzésére az iparfelügyelők, illetve az iparfelügyelőségi személyzet létszámában nöket is alkalmazhat a miniszter, kiknek a törvényben előirt minősítést is elengedheti. Ujítás az is, hogy a díjazott magánmunka az iparfelügyelőnek csak a saját kerületében tilos.

— **Véres verekedés Banán.** Banán régióta rossz szomszédok voltak Németh János és Bodányi Mihály. E hó 5-én 7 óra tájban a két szomszéd legény fia, összekaptak mire Németh János fia látván legyőzettségét, gyorsan beszaladt az apjárt s másik testvéreért, ki is jöttek vasvillával fölfegyverkezve. Mikor Bodányi Mihály kijött az utcára, egész észrevétlenül rátámadtak és jól eldöngették. Mikor segélykiáltásait két fia meghallotta, ezek gyorsan ott termettek s Németh Jánost két fiával együtt iszonyuan összeverték, hogy mindhárom Németet úgy vitta haza az odasereglett nép. Ugyanezen Béla fia követte el 1907. Szilveszter estéjén a községbeli koldus megtakarított kis pénzének elrablását, mely végett még nem lakolt ez ideig.

— **Tifuzjárvány Füzitőn.** A Vacuum Oil Company füzitői gyártelepén a mult hét folyamán tifusz estek fordultak elő. A gyár igazgatósága minden óvintézkedést megtett a veszély elhárítására és a vármegye alispánja s vizsgálatot rendelt az eset értesülésekor.

— **Országos sörkartel?** A hazai sörgyárak két egyesülete: a Magyar serfőzők egyesülete, melyben a budapesti serfőző egyesületek és a Magyarországi vidéki serfőzők egyesülete, mely a vidéki sörgyárak nagy részét tagjai közé számítja, fuzionálnak. A fuzió ugyan nem tökéletes, mert a két egyesület formszerint megmarad s külön autonómiáját is megtartja, azonban minden közös érdekű ügyben a jövőben egyöntetűen fog eljárni. Az ertente cordiale lefőbb célja az, hogy a budapesti sörgyárak karteljét kiterjessze a számottevő vidéki sörgyárakra is. A budapesti kereskedő és fogyasztó egyaránt ismeri a budapesti sörkartel üzelmét; napról napra érzi azokat a hatalmas tulkapásokat, melyeket egyesült sörgyáraink az iparfejlesztés szent nevében elkövetnek. Most mindazt az önkényt, sarcolást ki akarják terjeszteni a számottevő vidéki sörgyárak vagyonaira is.

Megrendelés-gyűjtés gépekre. A gépek megrendelés gyűjtése az 1900 XXV. t. c. szerint tiltva lévén, az erre nézve létrejött vétel-ügylet az idézett törvény 4. §-ának rendelkezése értelmében hatálytalan. Az ezen törvény végrehajtásához kiadott miniszteri rendelet 6. §-ában, a törvény 3. §-ában nyert felhatalmazás alapján, a keresk. miniszter nagyobb gazdasági gépekre, u. m. cséplőgépekre, vető és arató gépekre, mozdonyokra, lokomobilo-kra és gőzekékre, továbbá gőszivattyukra és malomberendezésekre: kivételképen megengedte ugyan a megrendelés gyűjtést és így az ezekre nézve létrejött vételügyletek hatályosnak tekintendők, de e cikke megrendelésének gyűjtését kisbirtokosnál csak azon feltétel alatt engedélyezte, ha a megrendelés a községi előjárás által a megrendelési vagy szerződési okiraton hitelesítetik. Az ilyen hitelesítés nélkül gyűjtött megrendelésekre, a tilalom fenmarad. Hogy azonban az így tilalmazott gyűjtések folytán létrejött vételügyletek hatálytalanok volnának, ez iránt a kérdéses miniszteri rendelet kifejezett rendelkezést nem tartalmaz ugyan, minthogy azonban az idézett törvény 1. §-ában foglalt tilalom ellenére létrejött vételügylet joghatálylyal nem bír, az idézett törvény tilalmának szankciójaként állítja fel ezt a joghatálytalanságot és a kérdéses miniszteri rendelet a törvényes tilalom alól éppen a fentidézett feltétel alatt adja csak meg a felmentést, nyilvánvaló, hogy a feltétel meg nem tartásának, azzal a jogkövetkezésménnyel kell járnai, hogy az ennélkül létrejött vétel-ügylet joghatálytalan. Így határozott legutóbb a Kuria 167/907. szám alatt.

Kirakat-üvegek tisztítása. Ha a kirakatüvegen oly foltok mutatkoznak, amelyek egyszerű mosásra nem tisztulnak le, erős ecettel vagy hígított sósavval kell azokat kezelni s azután forró vízzel lemosni. Egy másik eszköz: 60 gramm kölnikrétát, 30 gramm tripolit, 15 gramm bolust törjük porrá és keverjük össze azokat. Használatkor egy kissé nedvesítsük meg az üveget; a porba mártsunk vászonrongyot és dörzsöljük az üveget mindaddig, amíg meg nem tisztul. De jegyezzük meg hogy az üveget nem szabad addig tisztítani, amíg a nap rásüt, mert akkor mindig maradnak rajta foltok. Homályos üveget néhányszor le kell dörzsölni friss, hideg folyó vagy esővízbe mártott csalánnal, azután pedig újra lemosni tiszta vízzel. Ugyanígy kell eljárni foltos tükrökkel is.

Juhturó kereskedés szabályozása. A földmivlészügyi miniszter, tekintettel különösen a liptóituro gyakori hamisítására, a juhturó vegyi tartalmát oly módon kívánja rendeletileg megállapítani, hogy a világos ismérvek birtokában a hatóságok a hamisítók ellen kellő szigorral járhatnak el. E célból a miniszter megkereste a kereskedelmi kamarákat az iránt, hogy a juhturó szokásos elnevezései, ára és alkatrésze tekintetében a minisztert tájékozzák s egyszersmind véleményt adjanak arra nézve is, hogy minő alkatrészekből álló juhturók forgalomba hozása engedélyeztessék. A budapesti kereskedelmi és iparkamara e megkeresésnek már megfelelt és felterjesztésében a juhturó megengedhető alkatrészeire nézve a következő javaslatot tette:

Elsőrendű juhturónak tehénturóval vagy egyébvel való keverése hamisításnak volna tekintendő: II. rendű liptói juhturó elnevezése alatt forgalomba hozott termékeknek megengedhető volna legfeljebb 20% friss tehénturónak hozzákeverése, míg a harmadrendű turónál (brinza) legfeljebb 40% friss tehénturó hozzákeverése is meg volna engedhető. Más anyagoknak azonban, mint például margarín, burgonyaliszt stb. keverését szigorúan meg kellene tiltani, mert bizony van nem egy lelketlen termelő, a ki tönkretesz a kereskedők és a juhturó hírnevét is, mindenféle oda nem való anyagok összekeverésével. Elsőrendű juhturó tehát a tiszta juhsajtból volna készítendő, másodrendűhöz azonban lehessen 20%, III. rendűhöz esetleg 40% tehénturót vegyíteni. Az egyes turó és sajtfaj-

kok elnevezése nézve célszerűnek tartjuk javasolni: a) elsőrendű liptói juhturó tiszta teljes juhtejből készítve; b) másodrendű liptói turó keverve 20% tiszta, friss tehénturóval; c) harmadrendű brinza keverve 40% tiszta friss tehénturóval, d) I. rendű kárpáti és I. rendes székely sajt tiszta teljes juhtejből.

*** Szódavigyárosok legelőnyösebben szerzik be szénsavszükségletüket a kartellen kívüli Mushong buziszfűrdői szénsavműveknél, melyek a világhírű buziszfűrdői forrásokból szállítják a természetes vegyileg legtisztább folyékony szénsavat, mely a szódaüveg fejet egyáltalán nem fogja, miáltal a gyáros tetemes megtakarítást ér el. Nagyobb szükségletnek mielőbb fedezését ajánljuk, mivel a nagyszámú megrendelések a beérkezés sorrendjében eszközöltetnek.**

— A III. tavaszi vásár Budapesten. Ez évi április 4. 5. és 6-án rendezti a „Fővárosi kereskedők Egyesülete“ és ennek szakosztálya a „Budapesti Detailipar-kereskedők“ Budapesten, a városligeti iparsarnokban a III. tavaszi vásárt. A győri kereskedelmi és iparkamarához megküldött prospektus szerint egy folyóméter hosszúságú aszterületért 6 koronát kell előre befizetniük. Részvételi bejelentések március 15-ig fogadtatnak el. Tavaly 202 eladó, 2000 vidéki kereskedővel 250.000 forgalmat csinált a tavaszi vásáron.

— Tatai gőztéglagyár. Amint értesülünk Tóvároson egy új gőztéglagyár van alkulóban. A telepengedélyezési eljárás már e hét folyamán meg is tartották, a mely alkalommal a telepengedély meg is adatott. A téglagyár tulajdonosainak sikerült az üzem vezetésére Kuglmayr Ede igazgató urat megnyerni, kinek a gőztéglagyártás terén országos hírneve van s úgy Kuglmayr ur szakértő vezetésével, valamint a megvásárolt területen levő anyag elsőrendű minőségű már maga is biztosítja a gyár prosperitását.

*** Az idegesség ő!** Pusztul az emberiség Ezt bizonyítja megdönthetetlen adataival a statisztika. Aki pedig a halálzási statisztika háttérbe tud pillantani, az meglátja a modern emberiség legveszedelmesebb ellenségét az idegbajok különféle nemeit len, a különféle idegességből származik a legtöbb ember betegsége. Balsorsát csak az kerülhetiki, aki a villamos gyógmódot használja s elolvassa az *Elektro Vitalizer* orvosi rendelő intézet által (Budapest Károly-körút 2, félelelet 50.) kiadott *ingyen könyvet* a villamos gyógmódról. Ezen 80 oldalú könyvet mindenki ingyen és bérmentve kapja, ha lapunkra való hivatkozással e hírneves intézetnek egy levelezőlapot ír.

— Zajtalan puska és ágyú. Rendkívüli hírt jelent Londonon át Washingtonból érkezett kábeltávirat, mely ha igaznak bizonyul alkalmas lesz arra, hogy a hadi terhek alatt nyögő népeket újból kétségbeejtse. E szerint Maxim Pecy Hiram Maximnak, a gépfegyver híres feltalálójának fia egy új tüzelő fegyvert szabadalmaztatott, melynek az a kiváló sajátága, hogy a csövön alkalmazott szellemes készülék segítségével, csaknem teljesen zajtalanul lehet vele lőni, vagyis az új fegyver a mikor elsütik, durranás helyett csak sisetereg. Katonai szakértők azt állítják, hogy ez a találmány a világ összes hadseregeit arra fogja kényszeríteni, hogy teljesen újra fegyverkezzenek és általában teljes felforgatást fog előidézni. Maxxi már gyárat is épített a zajtalan puskák és ágyúk gyártására és találmányát legközelebb fel fogja ajánlani megvételre az Egyesült Államok kormányának.

A kivándorlás ellen. Mióta a hatóságok kérlelhetetlen szigorral néznek a lelketlen kivándorlási ügynökök körmeire, ezek a törvény kijátszására új, meg új körmönfont eszközöket és utakat találnak ki. Dacára a nagyarányú visszavándorlásnak és a nyomoruságos amerikai viszonyoknak, a kíván-

dorlási hiénák titkos üzemei mégis virágznak. A határrendőrség legutóbb is tömérdek kivándorlót utasított vissza, akiknél a titkos ügynökök legújabb találmányaként „hajójegy-ellennyugtákat“ talált, a melyeknek ellenében a kikötőben megkapják a hajójegyeket. A hatóságok most erre az újabb fogásra is figyelnek s ezeket az ellennyugtákat is mind elkobozzák.

Az angol önműködő gyalogsági fegyver. Néhány éve csak, hogy az ismétlő fegyver föltalálták és az európai hadseregek használatba vették és már is mindenhol oly fegyver összeállításán fáradoznak, melynél az ismétlést, tehát a kilőtt töltényhüvely kivételét és az új töltvény bevezetését a csöbe, az előző lövés hátralökése eszközölné, tehát önműködő automata fegyvert. Az eddigi szerkezeteknek főhibája nagy súlyuk, a legtöbb ilyen fegyver 14—15 kilógram nehéz, míg a gyalogsági fegyver legfeljebb ha négy kilógram nehéz lehet. Legújabbban a hisley-i (Angolország) lövőtérén Hallé angol fegyvertervező 4.2 kilógram nehéz önműködő fegyverével végeztek próbát. A fegyver habár még kissé súlyos, bevált, mivel minden szerkezeti zavar nélkül, két perc alatt hatvanszor lehet vele lőni. Nagy hátrány azonban ennek a szerkezetnek, hogy a hátralökés a závarzatdu-gattyut löki hátrafelé, a mely a lövő szemé felé mozogva, eme szokatlan mozgás által a nyugodt tüzelést zavarja, azonkívül a kilőtt töltényhüvely oly erővel vetődik ki, hogy a második sorban álló, vagy szomszéd emberek testi épségét veszélyezteti. De igen valószínű hogy ez a két szerkezeti hiba könnyen kiküszöbölhető úgy, hogy rövid időn belül az angol hadsereg tökéletesen megfelelő önműködő fegyver birtokába jut. Csak az a kérdés, hogy a tüzelés eme végtelenségig fokozott gyorsaságával lépést tud-e majd tartani a legénység felszerelése tölténykészlettel; mert ennek határa ama súlyban keresendő, melyet egy ember huzamos ideig hordani képes; hisz 300 töltényt tíz kilógram súlyban egy ember ebből a fegyverből tízenkét perc alatt képes kilőni.

A gyomornélküliek. Párizsból jelentik, hogy Delagenière dr. sebészstanár a mult hét végén rendkívüli érdekes előadást tartott a gyógyászati akadémia dísztermében a gyomorban végzett sebészeti műtétekről. A tudós tanár kimerítően ismertette a gyomorműtétek terén elért óriási haladást, majd néhány esetet sorolt fel, a melyekben sikerült a beteget a gyomor teljes kiirtása után is hosszabb rövidebb ideig életben tartani. Ezt a veszedelmes műtétet jelenleg csak akkor alkalmaz-zák, ha a gyomorrákban szenvedő beteg megmentéséhez már nincsen remény. Delagenière dr. tíz betegen végzett gyomorirtást. A műtét után rövid időn belül négyen elhaltak, hat beteg állapota azonban megújult és ezek a veszedelmes műtét után még hét hónaptól három és fél esztendeig terjedő ideig éldegéltek. Egy, most két esztendeje megoperált betegje most teljesen egészségesnek érzi magát és napi teendőit rendszeren végzi. Delagenière azt hiszi, hogy bár a műtét maga veszedelmes és halálzási arány rendkívül nagy, a sebészet fejlődésével az operatív beavatkozását nem sok idő múlva már a közvetlen veszélyben nem levőknek is alkalmazni fogják.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ

Törvénykezés.

§ **Sulyos testi sértés.** 1907 évi október hó 13-án Szalai István Bajnán az utcán Flórián István (suszter) bajnai lakos bal kezének mutató ujjáról egy ízt szándékosan leharapott s ez által rajta 20 napon túl gyógyuló testi sértést ejtett, s ezért a kir. törvényszék 2 hónapi fogházra ítélte.

§ **Csalás.** Pásztor Márk ellen család büntette miatt folyamatba tett bűnügyet, melyben a vádlott azzal vádoltatott, hogy a kicsindi 274 és 80 számú betétekben felvett végrehajtás alá vehető egész vagyonát képező ingatlan jutalékait 1907. évi február 6-án kötött adás-vevési szerződéssel az ellene az Esztergommegyei parkányi takarékpénztár javára 1907 évi január 24-én a komáromi kir. törvényszéknek 697/907 számú jogerős sommás végzésével megállapított 532 korona tőkéből és járulékaiból álló követelés kijátszását célozva, fiának Pásztor Andrásnak elidegenítette; ezen ügyben a kir. törvényszék bizonyítás kiegészítését rendelte el s e végből a tárgyalást elnapolta.

§ **Sulyos testi sértés.** Baján 1907 évi szeptember hó 1—2-ika közötti éjjel, az utcán együttesen, szándékosan, de nem ölési szándékkal megtámadták és ütették Bula Ignácot,

a ki ennek folytán 33 napi gyógytartamu testi sérüléseket szenvedett, s ezért Flórián Gyulát 2 hónapi fogházra, Csivi Istvánt 3 hónapi fogházra, Józsa Istvánt pedig 2 hónapi fogházra ítélte, és kötelezte Bula Ignác sértett részére 196 korona kártérítés megfizetésére.

§ **Lopás.** Karsch Antal és Pócs Károly 1908 évi február hó 12-én a délelőtti órákban idősb Gruber Józsefné a Szomod község határában lévő bezárt boros pincéjébe behatoltak akként, hogy Karsch Antal a pince fedelzetének alsó gerendáját a vállával fel-emelte, Pócs Károly az ekként létrejött nyíláson a pincébe bemászott, s a pince ajtaján lévő tolózárt félretolta s az ekként kinyitott ajtón Karsch Antal is bement a pincébe és ott a csapon lévő hordóból egy 2 literes üveget borral megtöltöttek s ezt a tulajdonos tudta és beleegyezése nélkül jogtalanul elvitték, s ezért a kir. törvényszék Karsch Antalt 6 hónapi börtönre, és Pócs Károlyt 14 napi fogházra ítélte.

Felelősszerkesztő: Ecsői Dénes.

Laptulajdonos: A Komárom és Vidéke lapkiadóvállalat

HIRDETÉSEK.

Szőlőajtványok: hiányok pótlására 2 éves dus gyökérral, zöld ojtással készítve ezre 100 ft. Telepítésre gyökeres zöldajtvány ezre 80 ft. Telepítésre sima zöldajtvány ezre 45 ft.

Fásajtványok: gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 ft. Szépséghibával, **eredési biztosítással** ezre 45 ft. Mind Ripária-portálisra ojtva a következő fajokban. **Fehér borsfajok:** Olasz Rizling, fehér és piros Szlankamenka, Furmint, Sárfehér, Mézesfehér, Ezerjő, Erdei Bakator, Kövidinka, Mirkovicsi, Muskotályok, Hárslevelű, Sauvignon, Búnai Rizling. **Vörös borsfajok:** Nagy burgundi, Oporto, Ngmes Kadarka, Aramon. **Csemegefajok:** fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezredéves, Muskotályok stb. Sima Ripária-portális I. oszt. 8 ft, sima Ripária-portális II. oszt. 3 ft, gyökeres Ripária-portális I. oszt. 16 ft, gyökeres Ripária-portális II. oszt. 10 ft, gyökeres 2 éves gyökere 18 ft. **Hazai nemes vesszők** sima 4 ft, a fenti fajokból. Ojtványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelegedve, azt visszaveszem s pénzt vizszadom. Előlegül az ár 1/4 részét kérem beküldeni. **Hegyi bor** fehér 50 kor, siller 50 kor, vörös 60 kor.

Székely I. József Gyöngyös, (Hepesm.) Szt.-Urban templom.

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható.
Hochsinger Testvérek Bpest.

KÖHÖGÉSTÖB

ki egészségét megakarja védeni, azonnal meghozatja a 5245 közjegyzőileg hitelesített bizonyítványul, ajánlott segélynyújt a

Kaiser-féle

mell Caramellát a 3 fenyővel

orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, kat-harus, einyálkásodás, szá-márhurut stb. ellen.

1 csomag 20 és 40 fillér, gombozban 80 fillér.

Kapható: Schmidhauer Lajos és Kovács Arisztid örökösei, gyógytárában

Komárom.

AZ Unipersum-krém

HAUSE védjeggyel

azzal a tulajdonsággal bír, hogy az ember bőrért finomná és puhává teszi, kiütést és vörös foltokat már néhány nap alatt megszüntet. Lefekvés előtt az illető test-rész e krémmel bedörzsölendő. Hatása kellemes. Számtalan levél így szól: „Hálás köszönet a korszakalkotó találmányért, égési sebeim néhány nap alatt teljesen elmúltak.” — „Küldjön újabb 10 tubust barátom részére, hatása külső bajoknál valóban páratlan.” — „A minta-tubust legjobb eredménnyel használtam régi sebem ellen, kérek utánvételt még 10 darabot.” — Így érkeznek az elismerő sorok. Az Unipersum-krémnek tehát egy háztartásban sem szabad hiányoznia.

„CHEMISCHES“ laboratorium

Wien, VIII., Mariahilferstrasse 38.

H-22. ÁRA 3 KORONA. 7-17.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

KOMÁROMI FÓRAKTÁR:

„PANNONIA“ könyvkereskedés

KOMÁROM, BAROSS-UTCA 6.

Varró gépek
 Singer
 Kayser
 Gritzner
 Central bobbin
 Adria karikahajos

varró gépek
 részletfizetésre kaphatók

SPITZER ADOLF és Társánál
 Kossuth-tér és Jókai-u. sarkán.

Szőlőoltvány! Szőlővessző!

A világhírű Delaware adja a legjobb bort; oltani permetezni nem kell! Gyökeres 1000 db. 100 kor., sima 50 kor. Szőlőoltványok ezere 140 kor., a legnemesebb fajokból. Árjegyzék ingyen. Rendeltetési cím:

Szigyártó Nagy Mihály
 Felsőszeged, (Somogy) 1-16. 118.

Halló! Halló!

Megérkeztek
 a legujabb felvételű komáromi
KÉPESLAPOK
 a PANNONIA papirkereskedésben.

Szőlőoltványok

miniszterileg előírt minőségben, 22 faj csemege, 28 borfajban, háromféle alanyon fajtiszván, meszes talajra is.

Gyökeres vessző Portalis, Solomis, Monticola, Aramon, Rupestris, Ganzin 1. és 2. sz. kapható:

Vállalati szőlőtelepnél
 Billéd, Torontál-megye.

Legolcsóbb árak.

Készlet:
 410.000 oltvány, 250.000 gyökeres.
 Árlap ingyen.

Az intézőség

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a t. építő közönséget miszerint elváltak új épületeknek teljes elkészítését, javításokat, valamint tervek, és költségvetések, készítését, a legjutányosab árakért, felelősség mellett.

Az építő közönség b. pártolását kérve maradtam

tisztelettel

Kürthy Lajos
 Képesített kőműves mester és építési vállalkozó.
 Komárom Viz-utca 16.

Megszabadul a gondoktól
 ha egy szórakoztató hangszert hozat magának

Wagner a „HANGSZER-KIRÁLY“-tól
 Bpest, VIII. József-körút 15/v. sz.
 Telefon 67-85.

Több polgári zenekar, számos zeneiskola és a fővárosi hadsere szállítja. — Magyarország legnagyobb hangszer-áruháza különlegességi hangszerekben. —

Harmonika tapsantókkal és csörgőkkel.
 Ezen hangszert olyannyira czélszerű és eredeti, hogy mindenhol kedvelik. Középnagyságu csinos szekrényben 10 billentyű, szabadgimazott nickel sarokvédővel, háromszoros erős hangokkal, dupla fuvó és kapesolókkal, szabadalmazott tapsantókkal és csörgőkisérlettel, melyek az indulónál és csárdásoknál jutnak érvényre. Ara magyar önkéntes iskolák és magyar dalokkal együtt 12 K.

Uj! „FUVÓORGONA“ Uj!
 Ezen hangszeren bárki 1 óra alatt megtanulhat játszani 44 cm. hosszú, 12 cm. széles, esontbillentyűzettel keményfa szekrényben 17 ujezüst gyűrűvel díszítve, — iskolával, dalokkal együtt ára csak 8 korona. —

Wagner-harmonikák, elismert jó hanggal irt 2.50, 3, 4, 5, 6, 8 forint és felebb. **Wagner-hegedű** 3, 4, 5, 6, 8 forint és felebb. **Wagner-fuvola** 2, 3, 4, 5, 7 forint és felebb. **Harmonikumok** iskola-, templomi és házi használatra alkalmai vételárban. Az összes zenekari-, iskola és egyéb más hangszerek olcsóbb árban és jobb minőségben mint báhol

Képes hangszer-árjegyzék ingyen.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE.

Muschong-buziásfürdői

SZÉN SAV-MŰVEK

Ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉN SAVAT
 a világhírű buziasfürdői szén savforrásokból szodavizgyártás vendéglősöknek s egyéb ipari célokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított kiadós Szén savval. — Meghízható szigoruan lelkiismeretes kiszolgálás.

BUZIASFÜRDŐI ÁSVÁNY- és GYÓGYVIZEK
 1/1 és 1/2 literes üvegekben.

Szív- vese és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyítás.
Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készséggel szolgál

Muschong-buziasfürdői szén savművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdő.

Sürgönycim: Muschong Buziasfürdő. Interurban telefon 18. szám

Ügyes helyi ügynökök felvételeinek.

KOMÁROM és VIDÉKE

PÁRTONKIVÜLI FÜGGETLENSÉGI 48-as HETILAP

Megjelenik: vasárnap a kora reggeli órákban.

Előfizetési ár:

Égész évre helyben 4 korona, vidéken 6 korona.
Fél évre " 2 " " 3 " "
Negyedévre " 1 " " 1.50 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kisbaross-utca 1 sz.

Előfizetési és hirdetési díjakat a kiadóhivatal vesz fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 15 szög 1 kor.
Minden további szó 6 fillér. Nyiltéri közlemények garmond sora 30, petit sora 40 fillér.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

VI. évfolyam.

10-ik szám.

Komárom, 1909. március hó 7.

Munkát mindenkinek.

A társadalom kérlelhetetlen szigorral üldözi mindazon vétségeket, melyek a magántulajdon szentsége ellen irányulnak.

A szigorú megtorlás elméletileg valóban helyes, sőt talán a gyakorlati szempontból is nélkülözhetetlen, de hogy az adott viszonyok között jogos-e? azt már egész sereg szociológus vitatja.

Az újabb szociológusok, társadalmi tudósok, majdnem kivétel nélkül megegyeznek abban, hogy a társadalom, mely polgárainak vállaira ezerféle kötelezettséget rak, mely polgáraitól tiszta erkölcsöt, fedhetlen jellemet szeplőtlen becsületet követel, ennek ellenében legalább is annyival tartozik, hogy a társadalom minden egyes polgára tisztességes, tehetségének és egyéniségének megfelelő, kereseti forráshoz jusson. Mert magasabb erkölcsi szempontból nézve, abban a pillanatban, mikor a társadalom valamely tagja a legnagyobb igyekezte mellett sem képes munkához keresethez jutni, arra a polgárra nézve ugyancsak abban a pillanatban a társadalmi korlátok egyrésze önként feloldódik.

Ezer és ezer esetben bebizonyosodott, hogy a bünt csaknem minden alkalommal a nélkülözés és nyomor időzi elő. Az elmúlt esztendőben például, a rossz gazdasági helyzet miatt, majdnem megkétszereződött azok száma, akiket „idegen vagyon eltulajdonításának vétsége miatt” ítéltek el.

Világos tehát, hogy egy jobb gazdasági esztendőben, türethetőbb megélhetési viszonyok esetén, a bűnös utra tévedetteknek legalább két harmadrésze becsületes ember maradt volna. Mindamellet természetesen ép oly kérlelhetetlenül elítélték ezeket is, mintha megrögzött gonoszavók lettek volna.

A bünt természetesen büntetni kell. De egy modern társadalomnak ennél sokkal nagyobb a feladata. A bünt meg kell előznie.

Munkát és megélhetést kell biztosítani a társadalom minden egyes tagjának és akkor a bűnesetek 90 százaléka azonnal önmagától meg fog szünni. Az a tíz százalék azonban, mely a biztos megélhetés dacára is a bűn útjára téved, az legalább jogosan és a magasabb erkölcsű világrend megsértése nélkül fogja elvenni büntetését.

Más szóval, ha a társadalom minden egyes tagjának a megélhetése

minden kétséget kizárólag biztosítva van és a megélhetés lehetősége egyedül az egyén munkakedvén mulik, ez az intézmény egyuttal csalhatatlan próbaköve lehetne a becsületességnek. A társadalom ebben az esetben joggal állíthatná fel ez, a tételt: A munka lehetősége mindenki számára biztosítva van, aki tehát ennek dacára bünt követ el; az kétségtelenül megérdemli a büntetést.

Amíg azonban a társadalom minden egyes tagjának a megélhetése nincs biztosítva, amíg a bünt a nyomor és a nélkülözés szüli, addig ugyan elítélhetik a nyomorgó bűnösöket, de ezeknek az ítéleteknek sem erkölcsi, sem ethikai hatásuk nincs. S a bűnesetek mind jobban szaporodni fognak.

A jelszó: Munkát mindenkinek! már megszületett. Vajha mielőbb megünnepelehetnénk azt az ünnepet is, amikor ez a jelszó áldásos valósággá válna.

— **Jótekonyság.** Világhy Gyula tatabányai képviselő nemesszivő neje a múlt héten a resicai és ajkai bányászercsületlenségékek által sújtottak hátramaradottainak segélyezésére jól sikerült tea-estélyt rendezett, melynek 344 K 90 fillér tiszta jövedelmét rendeltetési helyére juttatta

„Komárom és Vidéke“ tárcája.

A SZERELEM VAK.

Johnny Lupton, aki kezdő ugyan, de máris általános kedvelt festő volt s akit röviden, bár ezt nem szívelhette, Johnnynak neveztek csak, elhatározta, hogy két-három hetet a vidéken fog eltölteni. Kóborlásai közben Innsbruckba ért, ahol Carlotta Werdenfels grófnőnek egy arcképét látta meg, amely annyira elbűvölte, hogy nap-nap mellette, előtte ült, festette s még többet nézte azt a remek arcot.

Később Partenkirchbe ment, ott szerencsétlenségére oly baleset érte, mely vaktsággal végződött. A szállodába vitték, elhomályosított szobában ápolták, a szemeit pedig bekötötték. Néhanapján meglátogatta egy csinos kis ápolónő, kinek Lotta volt a neve. Ez meglátta a Carlotta grófnő arcképét s nem győzte csodálni eléggé. Aztán később énekegetett is a betegnek.

— Lotta csakugyan szeretném, ha angolul is tudna.

A leánya tetovázott.

— Hisz tudok egy néhány szócskát; hisz ez semmi. Nagyon sok angol jár erre s egyetmást Öntől is eltanultam.

— Lelketetlen, hisz mi mindig németül társalogtunk. Azt hiszem Lotta maga egy kis boszorka.

— Hát persze, hogy boszorkány vagyok, hisz maga is a seprőnyelemből botlott bele; s ha majd maga kigyógyult, akkor én is ráülök s elrepülök a légen át.

— Az orvos azzal biztat, hogy holnap egy-két órára levehetem a kötőt a szememről szölt Johnny egy kis szünet után.

— Oly boldog vagyok!

— Én is örülök rajta; úgy vágyom látni a kicsi kis ápolómat.

De másnap, dacára, hogy Johnny két óra hosszat is a szemkötő nélkül ült semmi, Lotta nem mutatkozott s a fiatal ember busulásnak adta magát.

— Kellemetlen véletlen. Lotta valami küldetésben járt. Bizonyosan visszatartották mondta a szállodásnak a neje.

De Johnny roppant kedvetlen volt és sehogy sem akart megnyugodni. Estefelé ismét Lotta után kérdezősködött s mikor az megjött, rátámadt. — A leány mentegetőzni kezdett, majd hirtelen megcsuklott a hangja, sirva fakadt s mielőtt Johnny csak egy szót szólhatott volna, kisetett a szobából.

Johnny ezen az éjszakán egy szemet sem aludt. A helyzet nagyon kényessé vált. Vaktságának Lottája drágábbá vált s teljesen kiszorította álmainak Carlottáját. Vajjon mihez is fogjon hát?

Közeledett a három óra, jövetelének rendes ideje. Egy gondolat bántotta folyvást az agyát; milyen is lehetett a külseje?

Johnny felszökött, lekapta, a kendőt a szeméről és . . . Wernerné állott előtte!

A jó néni bárátságosan mosolygott feléje s ismét bekötötte a szemét.

— De látni akarnám Lottát, mielőtt elmegy.

— Éppen azért jöttem, hogy önt levezzem, hadd bucsuzzék tőle.

Johnny elcsodálkozott ugyan, de azért csak bekapaszkodott Werner néni karjába s szónéklül vele ment. Valami titkot, valami meglepetést rejtett és várt. Mikor a szemét szabadrá tették, előtte állott. Werdenfels grófnő a maga szépségében. Csakhogy ez a Carlotta mozgott, beszélt, mögötte ott kékelte az égbolt, csakhogy a narancsvirágok helyett égő rózsát tartott a markában. Mosolyogva, irulva-pirulva így szólt:

— Lám, teljesedett az óhaja, meglátott.

— Magyarazza meg kérem, hogy lehetséges ez? . . . ez a ruha, — mondá dadogva.

Lotta kézen fogta és mellé ült a kispadra. Beteg szemei Lotta ismerős vonásain révedeztek, fülei itasan magukba szívták ugyancsak ismerős hangjának édes zengezetét.

— Mindent megfogok magyarázni. Talán halotta már, hogy minálunk itt az a szokás, hogy a leányok időnkint elküldetnek hazulról, hogy a háztartás titkaiba be

Hirek.

Adakozás a messinaiak javára. Amint már jeleztük, Antal Gábor dunántúli ref. püspök az olaszországi földrengés által sújtott nyomorának enyhítésére adakozásra hívta fel egyházközségeit. A begyűlt 3030 koronából 2030 korona jutott az olaszországiaknak, 1000 K pedig Veszprémmegye alispánjának küldetett el a szerencsétlenül járt ajkai bányászok közt leendő szétosztásra.

Uj színház. Arról értesülünk hogy Mezei Béla győri szinkertület igazgatója kérvényt nyújtott be a városi tanácshoz, melyben nyári szinkör építésére kér engedélyt. Ezt a tanácstól meg is nyerte, az új arénát a réginek helyére óhajta építeni az igazgató. A városi hatóság nevében a polgármester újabban felvette a tárgyalásokat egy a színházzal kapcsolatos Vigadó építésére, mely a Ferencz József rakparton levő üres téren épülne részvénytársasági alapon.

Elfogott család. Ipper Mórt, a Fiedler lengyár könyvelőjét a budapesti rendőrség az Adria szállóban letartoztatta. Mikor megmozdították, egy nagy összegről szóló csekket találtak nála, melyel bizonyára csalást akart elkövetni.

Áruhajózás. A Duna Gőzhajózási Társaság állomásain az árufelvételt a Bpest-Bécs viszonylatban e hó 4-én kezdte meg.

Gúta küldöttsége a kormánytól. Komárom vármegye törvényhatóságának és Gúta község elöljáróságának hatvan tagú küldöttsége tisztelgett pénteken délután Kálmán Rudolf főispán vezetésével Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternél. A küldöttséghez, amelyben többek között résztvett Palkovich Viktor gútai esperes, Ghyczy Dénes alispán, Thaly Ferenc gesztesi járási, Szász József Komárom szab. kir. város és Kuszka István csallóközi járás orsz. képviselője is csatlakoztak. Kálmán Rudolf főispán a küldöttség nevében érvekben gazdag beszédben arra kérte a minisztert, hogy fontos közgazdasági tekintetektől járuljon hozzá a gútai állandó Duna-híd fölépítésének költségeihez. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter szívesen fogadta a küldöttséget s válaszában kijelentette, hogy a felhozott gazdasági érdekekre való tekintettel módját keresi és hamarosan meg is fogja találni annak, hogy a szóban forgó híd rövid időn belül felépüljön. A kül-

avattasanak, annak csinyját-binját elsajátíthassák. Farmokba mennek avagy olyan vendéglőbe, mint a milyen a Werner nénié. Így én is azért jöttem, hogy a házvezetést általánosan, különösen pedig a főzést, elsajátítsam. Münchenben lakom, a nevem pedig Carlotta Lange. De édes anyám Werdenfels leány volt Rangján alul ment férjhez s így a rokonsága nem igen érintkezett vele. A festményen látható kép dédanyja volt. Olasz parasztlány, kit az egyik Werdenfels gróf feleségül vett s Bajorországba haza hozott. Szerette s boldogok is voltak együtt. A ruhája s a töre a mi birtokunkba került s gondoltam, hogy megráfalom magát. Azt mondták, hogy hasonlítok rá, így hát.

Hasonlít rá, Lotta csakugyan maga százezerszer szebb és kedvesebb! Akarná-e követni az ő példáját? Elhagyná-e, akarná-e elhagyni a hazáját, s észak felé jönni velem?

Lotta hallgatott.

döttség a minisztert megéljenezte. Kossuth kereskedelemügyi miniszter megígérte azt is, hogy a komárommegyei utalvány javára megajánlott évi 100.000 korona államsegélyt nem 10, hanem 14 évig fogja utalványozni, azon kikötéssel és kötelezettséggel, hogy annak 4 részlete, tehát 400.000 korona a gútai állandó híd építésére fordítandó. E szerint a legnehezebb rész, a fedezett kérdése meg van oldva. 2/5-öt a költségnek viseli az állam közérdek címen, 1/5-öt a törvényhatóság, mert törvényhatósági utvonalba esik a híd és 2/5-öt Gúta nagyközség, mint érdekelt fél. A vármegye egy értékes műtárggyal lesz gazdagabb, a vágmelléki községek megnyerik az összeköttetést a járási és megyei székhelyekkel, Szimő és Kamocsa községeknek nem lesz többé okuk, hogy elcsatoltatni kívánkozzanak azon megyei kötelekből, melylyel századok által megszentelt történelmi mult köti őket össze.

Agglegény adó. Nálunk éppen most reformálják az adót, de hiába keressük a tervezetben az agglegény adót, mellyel, mint valami mumussal már évtizedek óta ijesztgetik világszerte a nőtlen urakat. Különösen azokban az országokban merül föl gyakran ez a kérdés, amelyekben a népesedés csökken, mint például Franciaországban. Egyes szociológusok szerint ugyanis valószínű, hogy a kemény adóval fenyegetett agglegények inkább megfognak, semmint a kinstárt táplálják haszontalan kiadással. Amikor Magyarországon az egy gyermek rendszer kérdése napirenden volt s ujságcikkek és beszédek menyörögtek a veszedelmes jelenség ellen, voltak, akik felvetették az agglegény-adót is, mint remédiumot, mert szerintük az egykénél is veszedelmesebb a lakosság te. mézes szaporodására a nőtlenség. Ugy látszik, Bulgária is azok közé az országok közé tartozik, amelyeknek népeisége nem igen növekszik. Most ugyanis a szobránje megszavazta az agglegényadót. Az új törvény szerint minden nőtlen férfi, aki betöltötte harmincadik esztendőjét, tíz frank agglegény-adót köteles fizetni. Nem igen értjük ennek az új törvénynek az intencióját. A tíz franknyi bírság olyan csekély, hogy nem lehet kényszerítő eszköz a nőülésre. Hiszen a jegygyűrű is többbe kerül. Aki nőgyűlölő volt, vagy aki a legényéletbe szerelmes, a tíz franknyi bánatpénzt is megfizeti, inkább egy üveg pezsgővel kevesebbet iszik évenként. Még ha száz frank lenne az adó, talán meglenne a hatása s a bolgár lányok kevesebben maradnának pártában.

— Talán nem kellett volna kérdenem nem vagyok gróf, aztán el vagyok éktelenítve.

— Csitt, ez nem baj! szólott Lotta halk és félénk hangon.

— Ők szerették egymást és boldogok voltak, — susogta Johnny.

Lotta arca lángba borult; Johnny szenvedélyesen s mégis gyöngéden előbbre hajolt, arca közelebb, egyre közelebb ért.

— Igazán szemkötőre van szükség? — kiáltotta Lotta, hirtelen fölugorva.

Johnny engedett.

— Hiszen egészen helyes; a szerelem vak — monda.

Néhány nap mulva Johnny és Lotta együtt tették meg az utat München felé. Lotta megtanulta, hogy Jacknak nevezze s ugyancsak tőle tanulták el apja és édes anyja is, akiknek nagyon megtetszett a jövődjük.

H. Stephen.

A kitüntetett számadó juhász. Mint előre jeleztük szép ünnepély folyt le vasárnap Bábólnán, az áll. ménesbirtokon, ahol nagy ünnepélyességek között adták át Kokas György juhász számadónak hűséges szolgálata elismerésül a király ezüstkeresztjét. Az átadás ünnepségére Bábólnára érkezett Kálmán Rudolf főispán és Lossonczy Mihály miniszteri tanácsos, a földmivelésügyi miniszter képviselője. — Résztvettek továbbá Fadallah El Hedad Mihály ezredes, Lőzert Kálmán és Zámory György földbirtokosok, Konkoly-Thege Lajos járási főszolgabíró, Csermák Hugó, az ácsi cukorgyár igazgatója, László Dávid járásbíró, Kokas János dr. lébényi plébános, a kitüntetett fia, a bábólnai uradalom tisztikara teljes számban és nagy érdeklődő közönség. Kálmán Rudolf főispán az öreg juhász számadóhoz gyönyörű beszédet intézett, amelyben a hűséges és odaadó szolgálat érdemét magasztalta. Ezután az uradalmi tisztikar, cselédség és az uradalom egyéb alkalmazottai járultak a számadóhoz és biztosították szeretetükről, ragaszkodásukról. Az ünnepség után a kaszinóban fényes lakoma volt a számadó tisztelőire, ahol számos felköszöntő hangzott el. Az első felköszöntőt Lossonczy Mihály mondta a királyra, mint aki a szolgálat legalacsonyabb fokán állókat is meglátja az érdemeiket kitünteti. Kálmán Rudolf főispán Darányi Ignác földmivelésügyi miniszterre mondott nagy hatást keltő pohárköszöntőt, Csermák Hugó a miniszter képviselőjére, Fridrik Géza jószágigazgató a főispánra, Lőzert Kálmán az ünnepeltre mondottak sikerült pohárköszöntőket. A minisztert az ünnepély során táviratilag üdvözlötték. Ugy maga a kitüntetés, mint az érdemkereszt ünnepélyes átadása nemcsak Bábólnán, hanem az egész vármegyében nagy örömet keltett.

Nagy szerencsétlenség az érsekújvári komáromi vasut építésénél. Alig tartanak e nagy munka felénél az építési vállalkozók, máris sok emberáldozata van, mely jórészt a vállalkozók könnyelműségének tudható be. E hó 22-én is nagyobb szerencsétlenség történt Bajeson, melynek — sajnos — 3 emberáldozata van. Hanke Arthur 54 éves mozdonyvezető, e hó 22-én az ideiglenesen épített keskenyvágányu pályán kikiszlott mozdonyával, a mozdony felborult és a kazánból kiömlő gőz úgy az ő, mint a kazán mellett álló Herák Antal és Hrejácz Iván testét a szó szoros értelmében leégette. Mindhármukról a huszafatokban lógott le testükről. A mozdonyvezető még aznap este halt meg, a másik két szerencsétlenül járt meg másnapra. Mindhármát a boncolás után az érsekújvári kórház halottas kamrájából temették el. A szerencsétlenség oka — mint híresztelik — a gyors menetesség volt.

Ipartestületi közgyűlés. A komáromi ipartestület 1909 március 7-én délután 2 ó. a város háza nagytermében tartja XXI. évi rendes közgyűlését, melyre az ipartestület tagjai tisztelettel meghívottak. A közgyűlés tárgyai: 1 Jelentés ipartestület 1908 évi működéséről. 2 Az 1908 évi zárszámadás megvizsgálása és jóváhagyása. 3 Az 1909 évi költségvetés megállapítása. 4 Zimmermann János testületi jegyző véglegesítése. 5 Az ipartestület 3 számvizsgáló tagjának 3 évre megválasztása. 6 Az ipartestületi előjáróság 10 rendes és 3 póttagjának megválasztása. 7 Esetleges indítványok.

Tűzoltó egyesület közgyűlése vasárnap délelőtt folyt le ritkán észlelhető érdeklődés mellett, melyet a parancsnok választásnak

BLUM LAJOS

kőfaragó és sírkő-raktár
magyar művészek által tervezett modern síremlék raktára
BUDAPEST, VIII., KÖZTEMETŐ-UT 4.
Eladás nagyban és kicsinyben.

Márvány, gránit és syenit

SIREMLEKEK egyszerűbb és díszesebb kivitelben kaphatók

ELVÁLLAL: építkezési, szobrászati és mindennemű egyéb kőfaragó munkát, nagyobb szabású sírboltok, sírszobrok, uti-kereszt, falburkolatok, emléktáblák készítését, valamint helybeli és vidéki temetőkben síremlék javításokat, sírfeliratok vésését és aranyozását. —

tulajdoníthatunk. Sárkány Ferencz vezette a közgyűlést a nála megszokott tapintattal és bemutatta a magvas jelentést, mely beszámol az egylet mult évi működéséről. Ugy ezt, mint a zárszámadást vita nélkül fogadta el a közgyűlés. A költségvetés letárgyalása után áttértek a választásokra. A tisztikarban Mike Lajos dr. elköltözése folytán megüresedett főparancsnoki állásra a választmány Reviczky Béla alparancsnokot, Décsi László és társai pedig Ivanics Gyula választmányi tagot jelölte. Tulnyomó többség Reviczky Bélát választotta meg főparancsnokká, Hölczl Gyulát alparancsnokká és Albrecht Antalt segédtiszté. A választmány új tagjai lettek: Delej Géza, Filó János és Koczor Gyula.

— **Varju helyett a testvérét lötte le.** Maczháza csallóközi faluban, özv. Hurta Józsefné felnőtt fia varjukra akart lövöldözni. Azonban a házról kijövet az ajtó küszöbön megbotlott és a puskája elsült és olyan sze-

rencsétlenül, hogy a golyó 12 éves hugának nyakszirtjébe furódott. A szegény leány azonban meghalt.

— **A kerékpározó közönséget bizonyára** érdekelni fogja, hogy Láng Jakab és fia fővárosi kerékpár nagykereskedő cég, Budapest, József körút 41—43 legújabb nagybani 1000 képes árjegyzéke megjelent, mely a világon létező összes kerékpár alkatrészek újdonságait és a világhírű Premier és The Champion angol kerékpárok új modeljeit tartalmazza 30% árleszállítással. A cég e disz árjegyzékét vidékre díjmentesen megküldi.

— **Jogi szeminárium Budapesten.** Jogi és politikai szigorlatokra, alap és államvizsgákra és az ügyvédi vizsgákra kiváló sikerrel, garancia mellett készít elő Dr. Kállay Zoltán jogi szemináriuma Budapest, IV. Magyar utca 3. sz. Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel.

— **Adományok.** A komáromi első takarékpénztár 100 koronát, a komáromvidéki takarékpénztár pedig 50 koronát juttatott az idén is az elagott iparosok segélyalapja javára.

— **Az eleven posta-küldemény.** Londonból jelentik: Az angol posta, mint ismeretes, átvesz élő lényeket is s megfelelő portó mellett rendeltetésük helyére juttatja őket. Az ötletes agítátorok ezt a körülményt is ki akarták használni mozgalmuk érdekében. Minap egy postahivatalban föladtak két feminista hölgyet Asquith miniszter elnök címére. Az élő posta-küldeményt el is vitték Asquith házába, de a kapus megtagadta átvételüket s ezért a terv meghiúsult. A két feminista hölgynek az lett volna a föladata, hogy értesítsék a miniszterelnököt, hogy másnap egy női küldöttség fogja fölkeresni az alsóházban.

Felelősszerkesztő: **Ecsedi Dénes.**
Kiadja „Komárom és Vidéke“ lapkiadóvállalat.

MIÉRT VESZ MINDEN SZEGÉNY ÉS GAZDAG egyaránt

DIANA sósborszeszt?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megerőltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA sósborszesz.

Bedörzsölés útján a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

A kik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha **DIANA** sósborszeszt visznek magukkal. — Mert a **DIANA** sósborszesz ihatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hőségtől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer **Hajón utazókat** megóvjá a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogfájásnál minimálisra redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejük útján szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólréhetetlen, kiváló izomerősítő szert nyernek a **DIANA** sósborszeszben. A fáradt testre üdítőleg hat a gyakori hát és derékfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő: **Erényi Béla gyógyszerész Budapest, Károly-körút 5.**

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Használt „DIANA sósborszesz“ üvegeket nem veszünk vissza.

Egy üveg Diana sósborszesz

44 fillér

Egy nagy üveg Diana sósborszesz

1 kor. 10 fillér

Egy legnagyobb üveg Diana sósborszesz

2 kor. 20 fill.

Póstán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

Hivatalnokok, dijakok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hálásabb szert nem találnak a **DIANA** sósborszesznél, amely a sok ülésből származó, elmaradhatatlan bajok ellen a leghatásosabb biztosan ható szer.

Mint arcápoló szer,

a legkiválóbb a **DIANA** sósborszesz, amely eltünteti a mítessereket, az arcbőrt simává, tisztává varázsolja. Sikerrel alkalmazható izzadás ellen, valamint szájbüzs megszüntetéséhez. Fürdővizben, mosdóvizben használva a tesnek bámálatos rugékonyságot, üdeséget kölcsönöz.

Fejfájásban

szenvedők állítása szerint a **DIANA** sósborszesz biztosan ható és a legolcsóbb haziszer.

Esténként miért használják oly előszeretettel a

DIANA sósborszeszt.

minden házbán?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van erőltetve, annak okvetlen szükséges hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sósborszeszszel

Mert erősíti és edzi a testet.
Mert erősíti és edzi a csontokat.
Mert erősíti és edzi az inakat.
Mert erősíti és edzi az ereket.
Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal fel-frissül az egész szervezet.
Mert a has masszirozása által a széklet teljesen rendbe jön.
Mert a bágyság a homlok bedörzsölése által végképpen elmúlik.
Aki egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek dolgoznak, olvasnak, irnak, rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborszeszszel

mely a fájdalmat a masszirozás alatt szünteti meg.

OKOS EMBER

nem veszi **INGYEN** képet, mely nem jó, mert

5 koronáért **KAP** művészi kivitelű

FESTMÉNYT

ha kis fényképét beküldi és ezen hirdetésre hivatkozik

**FÉNYKÉPNAGYÍTÓ ÉS
FESTÉSZETI MŰINTÉZETHEZ**
BUDAPEST, Nagymező-utca 66/a.

Pontos cím kéretik

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvételnek a kiadóban.

Óvatosság sohasem árt

azért vegyék a legjobb higiénikus **GUMMI-ÓVSZERT** Auer-nél 3 minta 1 korona, 6 minta 1 kor. 80 fill., 12 minta 2 kor. 20 fill., 4 kor. 20 fill., 6 kor. 20 fillér (bélyegben is küldhető) utasítással és nagy képes árjegyzékkel együtt, amely az összes óvszereket és különlegességeket tartalmazza.

AUER H. gumm gyárak, Wien I.,
Wipplingerstrasse No. 10-24.

Nincs gondja hogy kinek hitelezhet ha megbízásaival felkeresi a **DÉLVIDÉKI HITELTUDÓSÍTÓ IRODÁT** Szeged Kelemen-utca 5. Magánkutatások mindennemű diszkrét megbízások lelkiismeretesen teljesítettek. *Válaszbélyeg melléklendő.*

Steckenpferd-LILIOM TEJSZAPPAN

A legfinomabb szappan a bőr ápolására és a szeplők ellen.

Mindenütt kapható!

ERŐ

sósorszesz a legkiválóbb háziszser, kapható az összes drogeriákban s minden jobb fűszer és vegyeskereskedésbe Kisüveg 30 f, közép üveg 1 korona, — nagy üveg 2 korona.

AKI saját magát, vagy gyermekeit a **KÖHÖGÉSTŐL,**

rekedtsegtől katarustól, számarköhögéstől, elnyálkásodástól és légsőccatarustól még akarja menteni, az vegyen orvosilag kipróbált **Kaiser-féle**

Mell-karamellák

4 fenyővel

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúsítja a biztos hatást.

Csomagja 20 és 40 fill. Dobozonként 80 fillér.

Kapható Komáromban: Schmidthauer Lajos és Kovách Arisztid örökösei gyógyszerárában. — Nagymegyeren: Angyal Antal gyógyszerárában.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetemény.

A nagyméltóságú földművelésügyi miniszterium 609000—1896. sz. szokványrendelet szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres

Ripária-Portális, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemegefajta

gyökeres fás és zöld oltványok, ugyszintén **hazai sima és gyökeres vesszők** kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra

Badacsonyvidéki szőlőtelep kezelősege Tapolca (a Balaton mellett.)

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet ingyen és hémentve küldöm meg, aki címet tudatja Ezen könyvet meg az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres, vesszőkből a világhírű DELAWARE-ből 1 1/2 millió készlet.

Olcsó ár es pontos kiszolgálás.

Cím:

Szücs Sándor Fia
szőlőtelepe, Bihardíószeg.

Raktárak Budapest: **Török József** gyógyszerész

Egger J. és Egger Leó dr. és **Vértes L.** Lugos

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja

1904. St. LOUIS Grand Prix.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szent Lukácsfürdői

Kristály-ásványvizet.

tegyen mindennapi italod!

Természetes hidrokarbonátos ásványvízforrás, mely szén-avval telített. — Az emésztést elősegítő pompás asztali ital. Vidékre díjmentes szállítás. — Kérjen árjegyzést a Szt-Lukácsfürdő Kútvállalattól Budán.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA

AZ ÁLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM

**TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.**

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

NEM A
MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Acélgörredőnyt

Ia minőségűt ajánlunk kartelen kívül, azonkívül **faredőnyöket** (ablaknak, ajtóknak) **lécredőnyöket** (különböző színekben) ponyvaszerkezeteket stb. :

E. S. Rosenthal's Erben
Bécs, (Wien)
XV. Rosinagasse 19.